

Gemeente Duiven

Accountantsverslag 2025

18 augustus 2026 - Concept

stolwijk kelderman
accountants fiscalisten

Aanbiedingsbrief

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Duiven,

Doetinchem, 6 augustus 2026
1003653/SD/NK

U heeft als gemeenteraad een kaderstellende en controlerende rol. Dat betekent dat u vooraf de financiële en beleidsmatige kaders stelt en achteraf beoordeelt of het college binnen deze kaders heeft gehandeld en hierover op een juiste en volledige wijze verantwoording heeft afgelegd. De jaarrekening is daarbij een belangrijk verantwoordingsdocument.

Wij zijn door u als gemeenteraad aangewezen als accountant om de jaarrekening te controleren. Met de controle ondersteunen wij u als gemeenteraad bij de uitoefening van uw controlerende taak. De accountantscontrole is gericht op de vraag of de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college, een getrouw beeld geeft van de baten en lasten en van de grootte en samenstelling van het vermogen van de gemeente.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, waaronder het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Onze controle richt zich primair op de betrouwbaarheid van de financiële verantwoording en op het financieel beheer en de financiële organisatie, voor zover deze van belang zijn voor de totstandkoming van de jaarrekening. Daarbij geven wij als accountant geen zelfstandig oordeel over de doelmatigheid of doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Die beoordeling behoort in bredere zin tot uw eigen controlerende rol, eventueel met ondersteuning van bijvoorbeeld de auditcommissie en de rekenkamer.

Wij geven u daarmee inzicht in de belangrijkste bevindingen, eventuele geconstateerde afwijkingen en aandachtspunten in de financiële rechtmatigheid, de interne beheersing en de bedrijfsvoering. Op die manier biedt dit verslag u aanvullende handvatten bij de behandeling van de jaarrekening en bij uw beoordeling van de verantwoording door het college.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met het financieel management, de portefeuillehouder financiën en met de auditcommissie besproken op xx september 2026.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

De heer R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Gemeente Duiven

Inhoudsopgave

1. Samenvatting

2. Aandachtspunten gemeenteraad

3. Jaarrekening

4. Interne beheersing

5. Onze verantwoordelijkheid

6. Afsluiting

Bijlagen

Kernboodschap accountantscontrole 2025

Onze boodschap aan de gemeenteraad bij de jaarstukken

Wij zijn uw accountant en willen niet alleen de jaarrekening 2025 goedkeuren maar u verder helpen. In onze managementletter hebben wij reeds aangegeven dat het een uitdaging zou worden om de jaarstukken op tijd gereed te kunnen krijgen. Voor de gemeente Duiven bleek deze uitdaging uiteindelijk te groot en is het niet gelukt binnen de wettelijke termijnen de controle uit te voeren.

We hebben gezien dat de organisatie van de GR 1Stroom een zwaar jaar achter zich heeft. De druk op de organisatie was en is nog steeds hoog door:

- Een tekortkoming in de financiële beheersing als geheel;
- Een tekort aan personeel;
- Een tekort aan afstemming tussen de afdelingen en financiën en control;
- Het ontbreken van concern-control richting de teams in de eerste en tweede lijn;
- De recente organisatiewijziging per 1 januari jl.;
- Het vertrek van ervaren financieel specialisten;
- De beoogde gemeentelijke herindeling.

De bovenstaande zaken hebben ertoe geleid dat de financiële functie overbelast was en is en zowel kwalitatief als kwantitatief onderbezet was. Tevens kwamen alle belangrijke momenten in de planning en control cyclus in de maanden mei en juni samen: het opstellen van de jaarrekening, de voorjaarsnota, de financiële informatie voor de aankomende fusie en tevens de voorbereidingen voor de begroting van alle organisaties. Dit valt ook nog eens samen met de vernieuwing van de organisatiestructuur.

Er zijn **maatregelen** genomen om de tekortkomingen op te lossen door de inzet van inhuurkrachten om de taakverdeling binnen financiën te verbeteren, de planning en control cyclus te herijken en om een betere kwaliteit en onderbouwing van de jaarcijfers te krijgen.

Er is nog nauwelijks aandacht besteed aan de boekhouding in 2026, waardoor het risico wordt gelopen dat ook in 2026 de financiële beheersing niet op orde is. Wij hebben dit nog niet kunnen beoordelen.

Deze maatregelen hebben ertoe geleid dat de jaarrekening - later dan gepland - uiteindelijk wel van een goedkeurende controleverklaring kon worden voorzien.

Onze kernboodschap de organisatie van de GR 1Stroom is in de komende tijd extra maatregelen te nemen om:

- De financiële kwaliteit en capaciteit weer op peil te krijgen;
- Een stevige financiële leider te benoemen om financiën op orde te krijgen;
- De control-functie te versterken om de kwaliteit van de interne beheersing te verbeteren;
- De communicatie en afstemming tussen de inhoudelijke en de financiële afdeling te versterken;
- Een inhaalslag te maken voor 2026 om de financiële administratie zo snel als mogelijk in het eerste halfjaar kwalitatief te beoordelen.

Wij adviseren u met klem om na het zomerreces op korte termijn een plan van aanpak op te stellen met concrete acties om bovenstaande te bereiken en een tijdige afwikkeling van de jaarrekening te borgen.

1. Samenvatting

Strekking controleverklaring

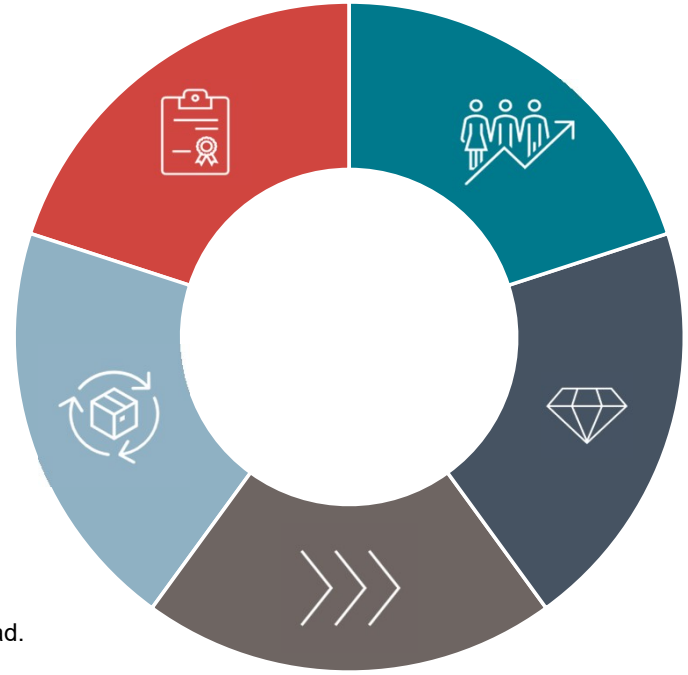
Indien de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2025 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording.
In de WNT- en SiSa-verantwoording zitten geen afwijkingen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van B&W heeft in de rechtmatigheidsverantwoording aangegeven de rechtmatigheidsgrens niet te overschrijden.
De belangrijkste onrechtmatigheden in 2025 zijn:

- Begrotingsoverschrijdingen € 1,32 miljoen; alle acceptabel binnen de kaders van de gemeenteraad.
- Kredietoverschrijdingen € 0,04 miljoen; alle niet-acceptabel binnen de kaders van de gemeenteraad.
- Europese aanbestedingen € 0,2 miljoen.

Wij zijn van mening dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

Controleproces

De controle was een zeer moeizaam proces vanwege tekortkomingen in de financiële organisatie.
De intense samenwerking met de organisatie hebben wij als zeer positief ervaren.

Financiële positie

Uw gemeente sluit het jaar af met een positief resultaat van € 3,4 miljoen. Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt per eind 2025 € 29,3 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 7,8 miljoen. De ratio is daarmee 3,8 en is ruim voldoende.
De afgelopen jaren heeft het eigen vermogen een stijgende lijn laten zien.

Interne beheersing

De interne financiële beheersing is niet op orde.

Er zijn binnen financiën maatregelen genomen om de kwaliteit van de onderbouwingen en specificaties voor de jaarrekeningcontrole uiteindelijk acceptabel te maken. Hierdoor hebben wij onze controle - met aanvullende maatregelen en werkzaamheden - voldoende kunnen uitvoeren.

De overige risico's voor de jaarrekeningcontrole, het zelfstandig vaststellen van de prestaties van de leveringen in de zorg en de overige leveringen, zijn voldoende afgedekt.

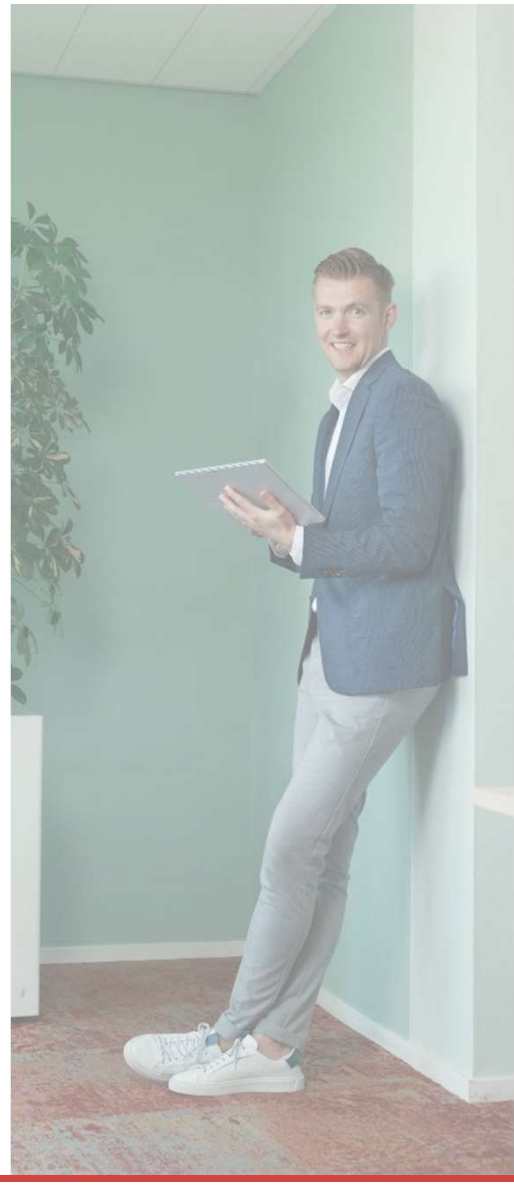
2. Aandachtspunten gemeenteraad

Aandachtspunten en Audit Experience

Om u als gemeenteraad mee te nemen hebben wij voor dit controlejaar een ‘Audit Experience’ aangeboden: een interactieve sessie van circa 1,5 uur waarin we samen met de auditcommissie in één relevant thema gaan verdiepen. Zo krijgen we meer diepgang en kunnen we vragen beter toelichten.

Wij hebben in 2025 met de Auditcommissie geen aandachtspunten afgesproken en ook geen Audit Experience gehouden. Voor 2026/7 ontvangt u weer een voorstel van ons voor een aantal thema’s waarover we graag met u van gedachten wisselen.

Wel hebben wij op 19 mei jl. met u een sessie gehouden om te delen hoe het controleproces is georganiseerd en op welke wijze wij onze controlewerkzaamheden uitvoeren. Dat was een inspirerende sessie.

3. Jaarrekening

3.1 Accountantscontrole

3.2 Financiële positie

3.3 Overige bevindingen

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

3.1 Accountantscontrole

Goedkeuringstoleranties

Op 21 maart 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gewijzigd. Voor de controle van de jaarrekening geldt vanaf boekjaar 2025 één goedkeuringstolerantie van 2% van de totale lasten *exclusief* toevoegingen aan de reserves. De gehanteerde goedkeuringstolerantie voor het totaal van fouten en onzekerheden bedraagt daardoor € 1,9 miljoen.

Deze goedkeuringstolerantie wordt gebruikt als grens om te bepalen hoe groot fouten in de jaarrekening maximaal mogen zijn. Omdat niet alle kleine fouten gevonden worden in de controle, wordt de controle uitgevoerd met een uitvoeringsmaterialiteit. Het verschil tussen de goedkeuringstolerantie en de uitvoeringsmaterialiteit vormt de ruimte die vrij gelaten wordt voor eventuele kleine fouten die niet ontdekt zijn tijdens de controle.

Bij de controle van uw jaarstukken hebben wij de volgende materialiteit gehanteerd:

Omschrijving	**Fouten en onzekerheden 2%**
Goedkeuringstolerantie	€ 1.910.000
Uitvoeringsmaterialiteit	€ 1.337.000
Ruimte voor afwijkingen	**€ 573.000**
Afwijkingen: niet gecorrigeerde controleverschillen	**€ 0**

3.1 Accountantscontrole

Niet gecorrigeerde controleverschillen

Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de controleverschillen die niet in de jaarrekening 2025 zijn verwerkt. In de controleverordening ex. Artikel 213 Gemeentewet is vastgelegd dat wij afwijkingen groter dan € 30.000 melden.
Eventuele overige afwijkingen die het grensbedrag te boven gaan zouden cumulatief worden opgenomen, maar zijn er niet.

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Onzekerheden levering Jeugd / Wmo		€ 84.588
Totaal niet gecorrigeerde controleverschillen	**€ 84.588**	

Gecorrigeerde controleverschillen

Vanuit de controlewerkzaamheden zijn veel afwijkingen naar voren gekomen. Deze zijn besproken met het management en gecorrigeerd in de jaarrekening zoals deze voor u ligt.
De gecorrigeerde afwijkingen staan op de volgende pagina.

Wij hebben het college geadviseerd in overleg met 1Stroom een concreet verbeterplan op te stellen om de kwaliteit van het jaarrekeningproces naar een voldoende niveau te krijgen.

3.1 Accountantscontrole

Gecorrigeerde controleverschillen

Nr.	Omschrijving gecorrigeerde afwijking	Bedrag
1	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen G10/G13	€ 15.000
2	Betreft correctie inzake te laag opgenomen vordering GRHVOL in verband met overschot	€ 147.000
3	Betreft correctie inzake dubbele onttrekking uit de BR Circulaire Economie	€ 160.000
4	Betreft correctie inzake lasten/baten huur Oekraïnerlocaties	€ 105.000
5	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen J17	€ 196.000
6	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen D8. (1/3)	€ 11.000
7	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen D8. (2/3)	€ 4.000
8	Betreft correctie uit hoofde van balansverlenging crediteuren	€ 2.804.000
9	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen D8. (3/3)	€ 65.000
10	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen H30	€ 91.000
11	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen J94	€ 225.000
12	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regeling E44B. (1/2)	€ 23.000
13	Betreft correctie op de overlopende posten van de Cultuurpact (subsidie provincie Gelderland) die initieel onjuist was geboekt	€ 28.000
14	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen E104	€ 107.000
15	Betreft correctie inzake boeking bijdrage derden van een nog te ontvangen maar wel toegezegde bijdrage	€ 54.000
16	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen H4	€ 57.000
Subtotaal		***€ 4.092.000***

3.1 Accountantscontrole

Gecorrigeerde controleverschillen

Nr.	Omschrijving gecorrigeerde afwijking	Bedrag
Transport		***€ 4.092.000***
17	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen E87B. (1/2)	€ 14.000
18	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen H30	€ 177.000
19	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen E87B. (2/2)	€ 47.000
20	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regeling E44B. (2/2)	€ 81.000
21	Betreft correctie inzake bijdrage aan Candea College i.v.m. verduurzaming welke in 2025 als investering had moeten worden verantwoord	€ 750.000
22	Betreft correctie op de overlopende posten van de SiSa-regelingen E104	€ 107.000
23	Betreft reclassificatie van de RC-verhouding tussen de gemeente Duiven en GR 1Stroom	€ 629.000
24	Betreft reclassificatie van MVA investeringen met economisch nut naar MVA investeringen met maatschappelijk nut	€ 57.000
25	Betreft reclassificatie van vorderingen die onterecht bij overlopende activa stonden	€ 469.000
26	Betreft reclassificatie van negatieve schulden naar de vorderingen	€ 551.000
27	Betreft reclassificatie van overlopende activa die onterecht bij vorderingen stonden	€ 209.000
Totaal		***€ 7.183.000***

3.1 Accountantscontrole

Fraude en continuïteit

Wij zijn verplicht bij wettelijke controleopdrachten in de controleverklaring te rapporteren over fraude en continuïteit. Dit is tot stand gekomen vanuit de maatschappelijke wens tot meer transparantie en inzicht voor de gebruiker van de jaarrekening.

Concreet betekent deze verplichting dat er een sectie ‘Controleaanpak frauderisico’s’ en een sectie ‘Controleaanpak veronderstellingen inzake de financiële risico’s’ in onze controleverklaringen is opgenomen. Dit betreffen geen algemene teksten, maar specifiek verwoord.

In bijlage 1 staan de teksten die wij in de controleverklaring zullen opnemen.

Fraude

De fraudeparagraaf beschrijft hoe wij in onze controle hebben ingespeeld op risico’s die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude. In deze beschrijving zijn de volgende elementen opgenomen:

- de frauderisico’s die aandacht vereisen bij de controle;
- een verwijzing naar eventuele toelichtingen in de jaarrekening;
- een kort overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden;
- een indicatie van de uitkomst van de werkzaamheden van de accountant;
- belangrijke waarnemingen met betrekking tot onderkende frauderisico’s.

Onze controleaanpak is opgesteld vanuit onze verplichting tot het betrekken van frauderisico’s in de planning en uitvoering van onze werkzaamheden. Wij hebben onze controleaanpak zodanig ingericht dat de kans op het ontdekken van materiële afwijkingen als gevolg van fraude zo hoog mogelijk is. Hierbij is sprake van professionele oordeelsvorming, rekening houdend met de specifieke omstandigheden en de complexiteit van de controle. Voor de onderkende frauderisico’s hebben wij onze werkzaamheden op het geplande niveau kunnen uitvoeren.

Financiële risico’s in relatie tot de financiële positie

Dit is een paragraaf in de controleverklaring waarin wij uiteen zetten welke controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd om de veronderstellingen inzake de financiële risico’s te toetsen. Het college van B&W maakt jaarlijks een gedegen analyse van de financiële positie en vooruitzichten en de accountant moet deze toetsen. In de controleverklaring wordt uiteengezet welke werkzaamheden wij hebben uitgevoerd om de analyse van het college van B&W te toetsen en wat de uitkomsten van die werkzaamheden zijn. Ook eventuele belangrijke waarnemingen die de accountant ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico’s in relatie tot de financiële positie bij de uitvoering van de werkzaamheden doet, worden vermeld in de controleverklaring.

3.1 Accountantscontrole

Naleven verslaggevingsregels
De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het BBV zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen afwijkingen vastgesteld.

Jaarverslag
Het jaarverslag met daarin de paragrafen voldoet aan de eisen van het BBV. Er zijn geen tegenstrijdigheden met de jaarrekening 2025 gezien.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
Uw organisatie valt onder de reikwijdte van de Wet Normering Topinkomens. In de jaarrekening is de voorgeschreven informatie opgenomen.

Kwaliteit van de jaarstukken
De jaarstukken bestaan uit twee onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening. De kwaliteit van de toelichtingen voldoet na het doorvoeren van de correcties. Wij merken op dat deze kunnen worden versterkt door in de programmaverantwoording specifieker en bondiger te beschouwen in welke mate een doel is behaald. Hiermee kan de informatiewaarde worden verhoogd.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen per programma zijn voldoende toegelicht in het jaarverslag. In de paragrafen is een nadere toelichting gegeven op de ontwikkelingen.

Verloop van de controle
Het opstellen van de jaarrekening over het boekjaar 2025 is zodanig gepland, dat de gecontroleerde jaarrekening tijdig ter vaststelling aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd.

Wij constateren dat de samenloop van het controleproces van de jaarstukken met andere belangrijke financiële processen niet bijdraagt aan focus, verantwoordelijkheid en eigenaarschap. Wij adviseren dan ook met klem om te komen tot een verbeterplan voor dit proces waarbij concrete acties worden uitgezet en verantwoordelijkheden effectief worden belegd.

De eerste versie van de jaarstukken was in concept tijdig gereed, maar bevatte een hoge mate van slordigheden, feitelijke onjuistheden en afwijkingen van de financiële administratie. Dit heeft bijgedragen aan een lang en moeizaam proces waarbij de druk op de organisatie is toegenomen in een al druk bestaan.

Hierdoor is de doorlooptijd en de intensiteit van de controle van onze kant verdubbeld en ook intens geweest vanuit de organisatie 1Stroom.

Wij kijken ondanks de inhoudelijke worsteling terug op een goede samenwerking en danken de ambtelijke organisatie voor haar inzet en constructieve houding.

3.2 Financiële positie

Eigen vermogen

De afgelopen jaren laat het eigen vermogen een stijging zien. Dit is het gevolg van de positieve jaarrekeningresultaten van de afgelopen jaren. Deze resultaten zijn in de afgelopen jaren grotendeels toegevoegd aan bestemmingsreserves.

Per 31 december 2025 zijn de bestemmingsreserves met de grootste omvang:

- Reserve Migratie en integratie € 2,7 miljoen
- Reserve Betaalbare woningbouw € 1,5 miljoen
- Reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen € 1,4 miljoen
- Reserve Beschermd wonen € 1,4 miljoen
- Reserve Versnelling woningbouw € 0,5 miljoen

Eigen vermogen x € 1 miljoen	**2025**	**2024**	**2023**
Eigen vermogen per 1 januari	**41,2**	**41,9**	**41,9**
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 0,6	-/- 1,2	1,1
Gerealiseerd resultaat	3,4	0,5	1,1
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	*2,8*	*-/- 0,7*	*0*
Eigen vermogen per 31 december	**43,4**	**41,2**	**41,9**

Resultaat

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten is, na besluitvorming door de gemeenteraad, in de algemene reserve en de bestemmingsreserves verwerkt. Het verloop in 2025 is hiernaast weergegeven.

Resultaat x € 1 miljoen	**2025**
Totale baten	98,3
Totale lasten	95,5
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	**2,8**
Af: stortingen in reserves	-/- 3,4
Bij: onttrekkingen aan reserves	4,0
Saldo mutaties reserves	*0,6*
Gerealiseerd resultaat	**3,4**

3.2 Financiële positie

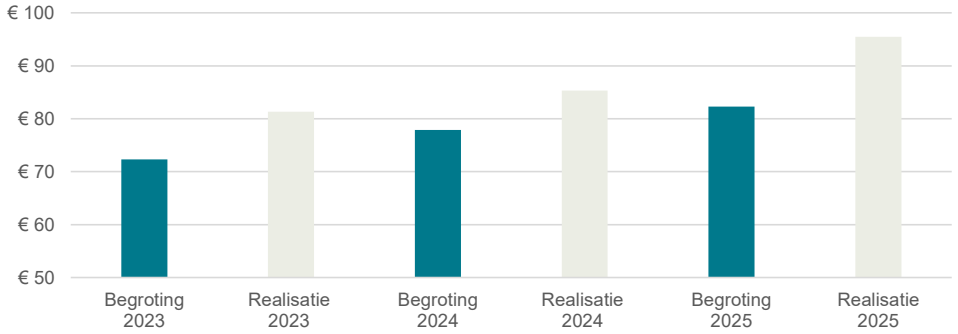
Van begroting naar realisatie

De begroting is een aantal keren bijgesteld, in de tussenrapportages maar ook met afzonderlijke raadsbesluiten. Opvallend zijn met name volgende verschillen tussen de realisatie en de gewijzigde begroting:

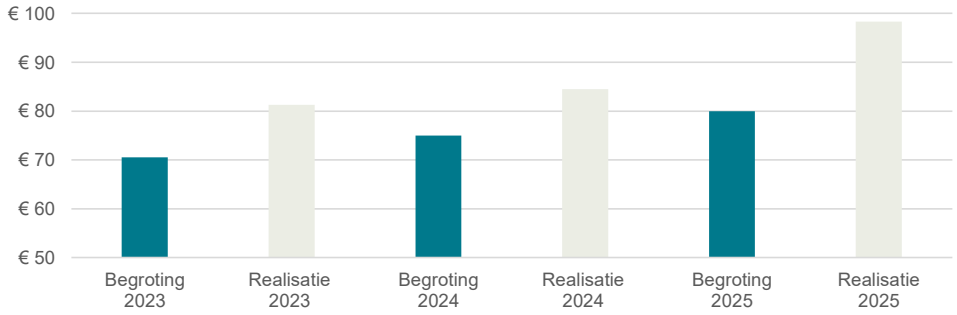
1. Programma 2 Maatschappij → € 1,3 miljoen hogere lasten
2. Programma 2 Maatschappij → € 2,8 miljoen hogere baten
3. Programma 3 Omgeving → € 1,5 miljoen lagere lasten

Onderstaand ziet u de ontwikkeling in 2025 weergegeven vanaf de primaire begroting tot aan de jaarrekening van de programma's.

Lasten | Begroting vs. Realisatie
(x € 1 miljoen)

Baten | Begroting vs. Realisatie
(x € 1 miljoen)

3.2 Financiële positie

Weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de buffer die de gemeente achter de hand heeft om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het gaat om risico's die niet al in de begroting zijn meegenomen en waar de gemeente vaak weinig invloed op heeft. Toch is er voor dit soort risico's wel een financiële buffer nodig.

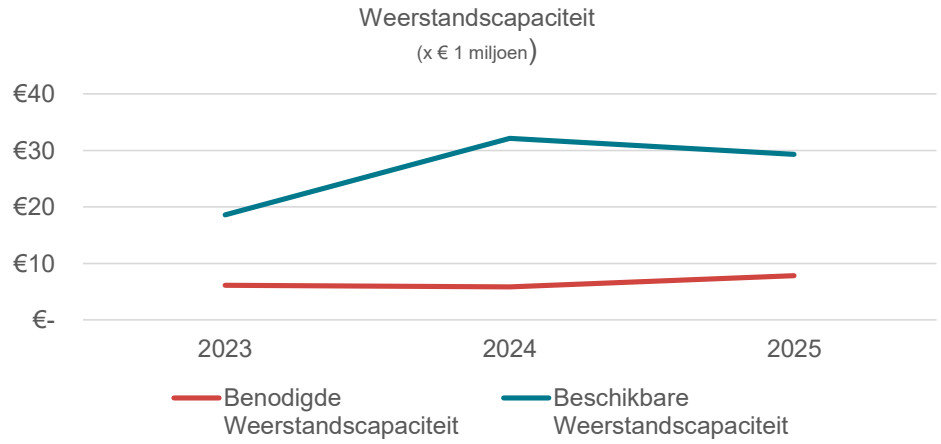
Binnen uw gemeente wordt voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit gekeken naar de algemene reserve, resultaat boekjaar, onbeklemde bestemmingsreserves, stille reserves, de onbenutte belastingcapaciteit en onvoorzien. Daarom is de totale *beschikbare* weerstandscapaciteit **€ 29,3** miljoen.

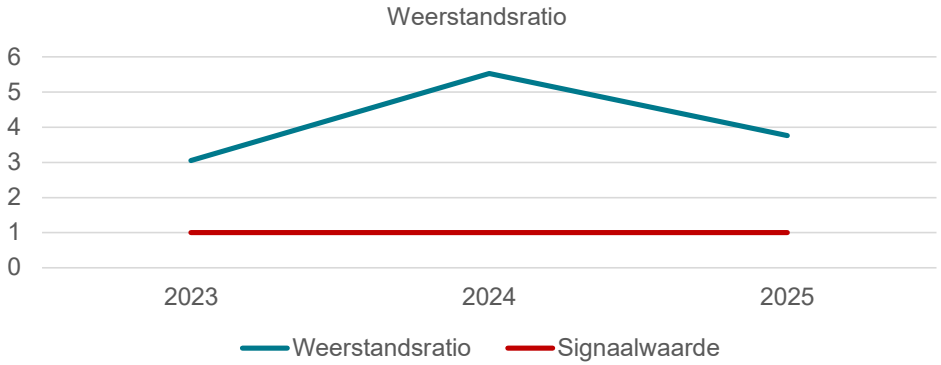
Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat de gemeente nodig denkt te hebben om mogelijke financiële tegenvallers op te vangen. Het gaat om risico's die niet al in de gewone begroting zijn opgenomen. De gemeente schat per risico in hoe groot het risico is en hoe groot de kans is dat het gebeurt. Voor uw gemeente is de totaal *benodigde* weerstandscapaciteit **€ 7,8 miljoen**.

Weerstandsratio

Uw gemeente heeft voldoende weerstandsvermogen. Dat betekent dat er genoeg geld beschikbaar is om de ingeschatte risico's op te vangen.
In het beleid van uw gemeente staat dat de weerstandsratio minimaal 1,0 moet zijn. Uit de grafiek blijkt dat de ratio in de afgelopen jaren tussen 3 en 5,5 lag. Er is een stijgende tendens.

3.2 Financiële positie

Verwonderpunten BBV

De Commissie BBV heeft in december 2025 de nota ‘Verwonderpunten BBV’ aangeboden aan het Ministerie van BZK. In deze verwonderpunten zijn een aantal adviezen opgenomen voor herziening van het BBV. De adviezen leiden tot meer eenduidigheid van de jaarstukken van gemeenten ten opzichte van profit organisaties en stichtingen en verenigingen.
De nota is een advies en heeft daarmee nog geen formele status.

Een van de adviezen in de nota betreft het vormen van een voorziening voor het tegoed aan vakantiedagen en vakantiegeld van ambtenaren en WSW-medewerkers. Op dit moment worden deze alleen toegelicht als niet uit de balans blijkende verplichtingen.

Wij hebben het college van B&W geadviseerd vanaf de begroting 2027 in de risico’s van het weerstandsvermogen rekening te houden met een risico op het herzien van het BBV met betrekking tot dit punt.

De andere adviezen betreffen onder meer
- het afschaffen van de post onvoorzien,
- de inrichting van de paragraaf verbonden partijen,
- De omvorming van de paragraaf weerstandsvermogen en financiering in een nieuwe paragraaf financiële positie.

Onze verwachting is dat de adviezen uit de nota ‘Verwonderpunten BBV’ overgenomen zullen worden in de actualisatie van het BBV.

3.3 Overige bevindingen

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten/opbrengsten en lasten/kosten.
De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

Grondexploitaties

De grondexploitaties van uw gemeente nemen in omvang en in risico's toe, in lijn met de ambities van uw gemeente om te voorzien in de woningbouwbehoefte en de hierbij behorende voorzieningen en bedrijvigheid. Wij toetsen de grondexploitaties aan de hand van de vijf P's:

- Programma;
- Planning;
- Prijs;
- Plankosten;
- Parameters.

Wij vinden dat de schattingen in de grondexploitaties voldoende zijn onderbouwd, mede met gebruik van interne en ook externe expertise. Wel merken wij op dat niet bij aanvang van de controle alle juiste informatie voorhanden was. Hiervoor zijn vaak meerdere rondes van verdiepende vragen noodzakelijk geweest.

Wij hebben het college geadviseerd om de onderbouwingen van de grondexploitaties eenduidig vast te laten leggen en ook in het proces te voorzien van interne controle.

Bestemmingsreserves

Vanuit onze controlewerkzaamheden zien wij dat er meerdere bestemmingsreserves zijn die al meerdere jaren niet meer worden benut.

Wij hebben het college geadviseerd te onderzoeken in welke mate deze reserves nog bestaansrecht kennen en/of deze reserves een andere bestemming dienen te krijgen of dienen vrij te vallen ten gunste van de algemene middelen.

Begrotingswijzigingen

Gedurende de controle hebben wij vastgesteld dat er sprake is geweest van het niet (volledig) verwerken van vastgestelde begrotingswijzigingen. Wij zien onvoldoende beheersing en toezicht op het juist en volledig verwerken van deze besluitvorming in de administratie.

Wij hebben het college geadviseerd om een proces in te richten om de nauwkeurige en volledige verwerking van begrotingswijzigingen in de planning en control cyclus te waarborgen.

Voorziening Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa)

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. Het ABP heeft een hogere dekkingsgraad (123,5%) dan op basis van de huidige voorschriften voor gemeenten verplicht was (100%). Dit heeft in 2025 tot een aanpassing van de hoogte van de voorziening en daarmee een extra last in uw jaarrekening geleid ten bedrage van afgerond € 646.000

3.3 Overige bevindingen

Voorziening onderhoud wegen

Het onderhoudsplan wegen is op hoofdniveau bepaald waarbij niet specifiek gekeken is naar projecten/straten die aangepakt moeten worden. Daarmee is de opbouw van de voorziening niet specifiek onderbouwd en direct zichtbaar waarvoor specifiek het onderhoudsplan is gevormd.

Daarnaast zien wij dat het plan uit 2021 stamt en per 2026 vernieuwd dient te worden. Bij gebrek aan besluitvorming of planherziening zal de voorziening volgend jaar niet gehandhaafd mogen blijven.

Formele rechtmatigheidsfouten

Wij voeren getrouwheidswerkzaamheden uit op de transactiestromen van de gemeente. Denk hierbij aan lasten Jeugdwet en Wmo maar ook subsidieverleningen en -vaststellingen. Vanuit deze werkzaamheden vallen ons ook vaak zaken op die geen effect hebben op de getrouwheid (is de last juist en is de prestatie geleverd) maar wel de kwaliteit van de processen van de gemeente duidt. Het betreffen de volgende zaken:

Subsidieverleningen

Omschrijving	Aantallen
Subsidie niet tijdig aangevraagd	5
Financieel jaarverslag niet aanwezig	1
Nota's niet aanwezig	1
Begroting niet ontvangen/aanwezig	6
Besluit voorlopige toekenning niet tijdig genomen	3
Navraag bankrekeningnummer ontbreekt	3

Omschrijving	Aantallen
Aanvraag later ingediend dan zou moeten	5
Vaststelling niet ontvangen	3
Realisatie activiteiten niet ontvangen	3
Uitgaven en inkomsten gesubsidieerde activiteiten ontbreekt	1
Balans en toelichting subsidietijdvak ontbreekt	1
Controleverklaring ontbreekt	1
Besluit definitieve toekenning niet tijdig genomen	2
Beschikking niet ondertekend door bevoegd persoon	4

Wij hebben het college geadviseerd om de effectiviteit van de beheersing van de processen in de eerste lijn te beoordelen en aan te scherpen om ook de formele rechtmatigheid te verbeteren en de dienstverlening een kwalitatieve impuls te geven.

Ontvangen voorschotbedragen vanuit het Rijk

De afgelopen jaren is er een wildgroei ontstaan aan specifieke uitkeringen die uw gemeente vanuit het Rijk ontvangt. Deze uitkeringen kennen een verantwoordingstructuur via de Single information Single audit (SiSa) en zijn naar aard en complexiteit divers.
Wij merken op dat wij bij 90% van de ontvangen voorschotbedragen correcties hebben voorgesteld die zijn verwerkt in de definitieve jaarrekening. Hiermee ontstaat het beeld dat er onvoldoende borging is in de eerste lijn (vakafdelingen) aanwezig is om te komen tot een nauwkeurige jaarrekeningpositie voor deze complexe voorschotten.

Wij hebben het college geadviseerd om de effectiviteit van de beheersing van de processen rondom de SiSa-regelingen in de eerste te lijn te beoordelen en aan te scherpen en indien nodig te begeleiden.

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is een belangrijk onderdeel van de jaarrekening. Hierin legt het college van B&W aan de gemeenteraad verantwoording af over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties. Daarmee is de rechtmatigheidsverantwoording niet alleen een verantwoordingsinstrument, maar ook een belangrijk hulpmiddel voor de gemeenteraad bij de invulling van zijn kaderstellende en controlerende rol.

Een goede werking van dit instrument vraagt om heldere kaders van de gemeenteraad, waaronder:

- het normenkader
- de verantwoordingsgrens
- de rapporteringsgrens

Alsmede duidelijke afspraken over de wijze waarop afwijkingen worden toegelicht. Daarbij is van belang dat het college van B&W in de paragraaf Bedrijfsvoering niet alleen rapporteert over de omvang van onrechtmatigheden, maar ook over de oorzaken daarvan en de getroffen of voorgenomen verbetermaatregelen.

Daarnaast onderstreept de rechtmatigheidsverantwoording het belang van een toereikende interne beheersing. Een verdere ontwikkeling van de beheersmaatregelen in de primaire processen kan bijdragen aan het voorkomen van fouten en aan een versterking van de bestuurlijke en organisatorische kwaliteit.

Wij hebben de rechtmatigheidsverantwoording gecontroleerd en gaan hierna in op onze bevindingen en aanbevelingen.

Kaderstelling

De financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 gemeentewet) en de controleverordening (gebaseerd op artikel 213 van de gemeentewet) zijn aangepast op de inrichting van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en zijn door de gemeenteraad vastgesteld.

Onze bevindingen over de rechtmatigheidsverantwoording

In de financiële verordening heeft de gemeenteraad de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording op 2% van de lasten bepaald. Op basis van de voorliggende jaarrekening is dit een bedrag van € 1,9 miljoen.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft het college van B&W aangegeven rechtmatig gehandeld te hebben. De totale onrechtmatigheden zijn lager dan de verantwoordingsgrens van € 1,9 miljoen als gevolg van:

- de overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting met € 1,32 miljoen (allen acceptabel);
- de overschrijding van de kredieten ten opzichte van de begroting met € 0,04 miljoen (niet-acceptabel);
- niet rechtmatige inkoopprocedures voor € 0,2 miljoen.

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften voor de rechtmatigheids-verantwoording en de kaderstelling door de gemeenteraad hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De jaarrekening en het jaarverslag bevat de voorgeschreven informatie.

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de tekst aan het voorgeschreven model voldoet.

Er zijn drie criteria vastgesteld om de financiële rechtmatigheid concreet te maken, te weten:
[1] het voorwaardencriterium;
[2] misbruik en oneigenlijk gebruik; en
[3] het begrotingscriterium.

Bij het opstellen van de jaarrekening legt het college van B&W in de rechtmatigheids-verantwoording verantwoording af over deze drie criteria.

[1] Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening. Het voorwaardecriterium komt met name voor in de processen:

- Europese aanbestedingen
- Treasury
- Subsidieverstrekkingen
- Uitkeringen
- Wmo en Jeugdzorg

[2] Misbruik en oneigenlijk gebruik
Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving heeft een vertaling plaatsgevonden naar de opzet van de interne organisatie.

Er is een nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik en voorzover wij hebben kunnen vaststellen is deze nageleefd.

[3] Begrotingscriterium
Het budgetrecht bepaalt dat de gemeenteraad toestemming geeft om het te realiseren beleid per programma binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. Uitgangspunt is dat er een begrotingsonrechtmatigheid is bij een overschrijding van de begrote lasten. Overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten en baten zijn enkel onrechtmatig indien afwijkingen gedurende het begrotingsjaar al wel bekend zijn of behoorden te zijn bij de ambtelijke organisatie/college van B&W, maar niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben geleid of tijdig aan de gemeenteraad zijn gemeld.

In de rechtmatigheidsverantwoording wordt een onderscheid gemaakt in acceptabele en niet-acceptabele afwijkingen. Niet-acceptabele afwijkingen passen niet binnen de afspraken tussen de gemeenteraad en het college van B&W. De gemeenteraad wordt gevraagd bij de vaststelling van de jaarrekening met deze afwijkingen in te stemmen.

Investeringskredieten
Er zijn geen investeringen gedaan die hoger waren dan het door de gemeenteraad vastgestelde krediet.

Toelichting op rechtmatigheidsverantwoording in paragraaf Bedrijfsvoering
Volgens het BBV is het een vereiste dat het college van B&W in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle afwijkingen die zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast dient te worden beschreven welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Dit is gebeurd.

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Rapportagegrens
In de financiële verordening is opgenomen dat in de paragraaf Bedrijfsvoering fouten en/of onduidelijkheden groter dan € 15.000 worden toegelicht. Ook dit is vermeld.

Intern inkoopbeleid
Wanneer de inkoopnormen uit de Gids Proportionaliteit herhaaldelijk niet worden nageleefd of wanneer de documentatie en/of motivering ervan ontoereikend is, wordt van het college van B&W verwacht hierover te rapporteren via de paragraaf Bedrijfsvoering.

Uw organisatie heeft een eigen inkoopbeleid vastgesteld waarin de Gids Proportionaliteit is uitgewerkt.

De naleving hiervan is intern getoetst.

4. Interne beheersing

Risico's interne beheersing

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter gerapporteerd aan het college van B&W. De managementletter is besproken met uw auditcommissie. In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke bevindingen en risico's wij zien. Wij hebben hiervoor (mogelijke) interne beheersingsmaatregelen voorgesteld om de risico's af te dekken. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen, hebben wij aanvullende werkzaamheden moeten verrichten. De belangrijkste risico's uit de managementletter zijn onderstaand weergegeven:

1] Prestatieleveringen inkoop

Bij de jaarrekeningcontrole is op basis van een steekproef vastgesteld dat aan de geselecteerde inkoopfacturen aanwijsbare prestaties ten grondslag lagen.

2] Prestatieleveringen lasten Wmo en Jeugd

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat voldoende productieverantwoordingen zijn gewaarmerkt door een accountant waardoor de prestatielevering is vastgesteld. Tevens heeft de gemeente zelf aanvullend onderzoek verricht op de overige productie om de onzekerheid verder terug te dringen. Er resteerde nog een onzekerheid van € 84.588.

3] Naleving aanbestedingswetgeving

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat er onrechtmatigheden zijn als gevolg van onterecht niet Europees aanbesteden. De onrechtmatigheid is een doorwerking van een in het verleden afgesloten contract.

De rechtmatigheidsverantwoording van het college geeft een getrouw beeld.

IT omgeving

Op basis van boek 2, artikel 393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek moet de accountant in zijn verslag aandacht besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle maken we in een beperkte mate gebruik van de automatiseringsomgeving.

4. Interne beheersing

Afwikkeling aandachtspunten voor de jaarrekening vanuit de interimcontrole

Vanuit de interimcontrole hebben wij van de enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2025 meegegeven. De belangrijkste waren:

- het tijdig opstellen van een spendanalyse Europese aanbestedingen en verbijzonderde interne controle hierop;
- De WNT-verantwoording vraagt om aandacht bij een wisseling van topfunctionarissen;
- De aanpassing van de voorziening APPA op grond van de overdracht aan het ABP;
- De tijdige en volledige aanlevering van de SiSa-regelingen, met specifieke aandacht voor de rechtmatigheid van de bestedingen.

Deze aandachtspunten zijn onder de aandacht geweest en met enkele reparatiemaatregelen voldoende opgepakt.

5. Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2025 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van B&W. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekeningen gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet), het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1,9 miljoen (2% van de lasten exclusief dotaties aan de reserves). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. Dit betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn, dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden en dat sommige soorten dienstverlening niet toegestaan zijn.

Naast de controle van de jaarrekening hebben wij géén overige diensten en/of adviesopdrachten uitgevoerd. De voor uw gemeente in 2025 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid.

Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw gemeente. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het college van B&W. Ingeval van fraude door het college van B&W melden we dit aan de gemeenteraad.

Wij merken op dat onze werkzaamheden niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het college van B&W.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn werkzaamheden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

6. Afsluiting

Publicatie jaarrekening
Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de gemeenteraad, op de website van uw gemeente, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

De wetgeving rondom de WNT (Wet Normering Topinkomens) geeft aan dat de WNT-verantwoording door de organisatie op internet gepubliceerd moet worden voor een periode van tenminste zeven jaar. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn.

Afsluiting
Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking en open communicatie tijdens onze controlewerkzaamheden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

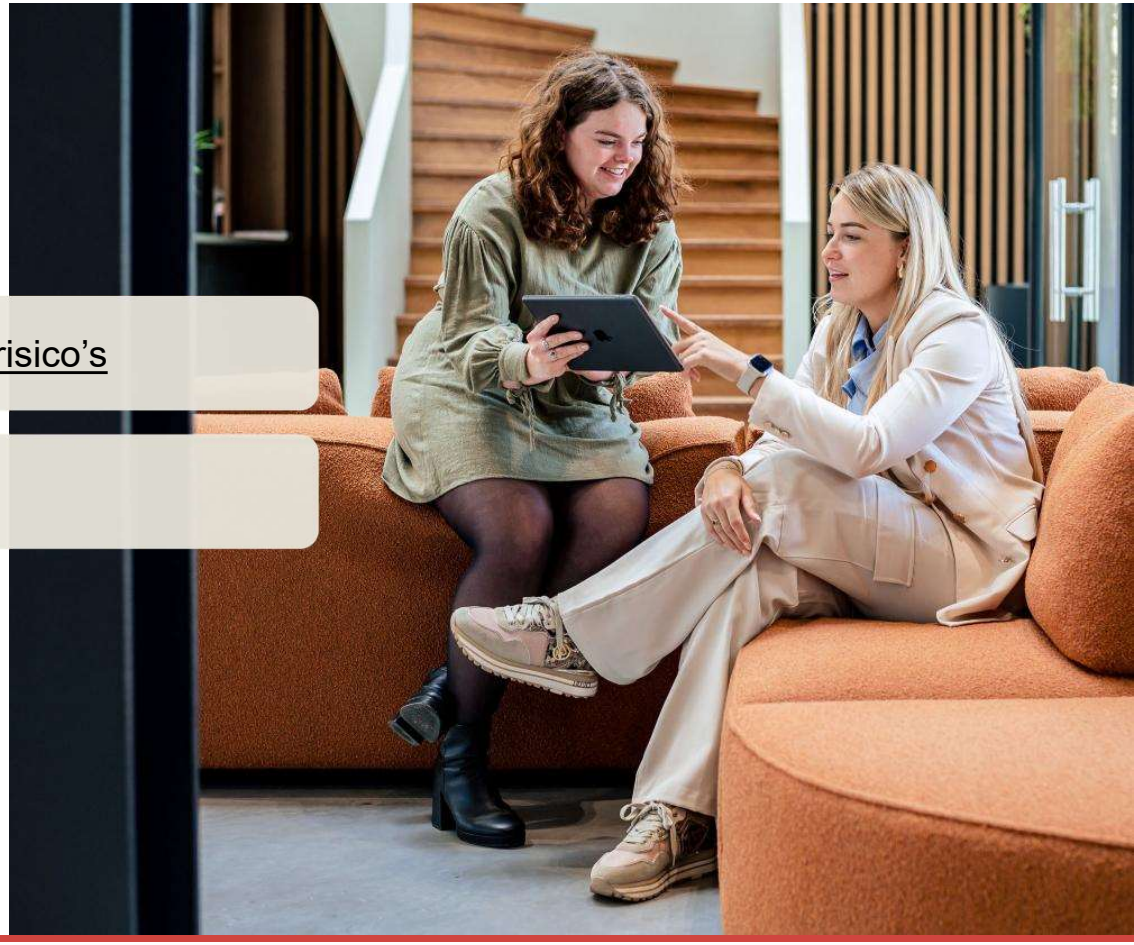
De heer R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Bijlagen

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico’s-financiële risico’s

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

In het kader van onze controle hebben wij bijzondere aandacht besteed aan fraude en aan de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie van de gemeente. Wij hebben deze onderwerpen met het college van B&W besproken, inclusief de relevante risico's, de door ons uitgevoerde werkzaamheden, de uitkomsten daarvan en de wijze waarop deze onderwerpen zijn toegelicht in de jaarrekening en het jaarverslag.

Onze bevindingen, aandachtspunten en inschattingen hebben wij met u gedeeld, zodat u deze kunt betrekken bij uw toezichthoudende taak. Tevens leggen wij de voorgenomen teksten in onze controleverklaring over deze onderwerpen aan u voor.
Hiermee wordt bijgedragen aan een zorgvuldige, evenwichtige en transparante verslaggeving en wordt de gemeenteraad in staat gesteld zijn verantwoordelijkheid adequaat uit te oefenen.

In de bijlagen zijn de passages opgenomen die wij voornemens zijn in de controleverklaring op te nemen ten aanzien van de controleaanpak van frauderisico's en de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Deze passages vormen **geen** volledige weergave van de controleverklaring.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het college van burgemeester en wethouders het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de baten hoofdzakelijk bestaan uit de algemene uitkering, subsidie ontvangsten van het Rijk en provincies, lokale heffingen en leges, onderkennen we geen frauderisico in de verantwoording van de baten. De algemene uitkering en de subsidie ontvangsten zijn beperkt tot een opgave van derden. De lokale heffingen en leges betreffen een veelheid van posten van beperkte omvang waardoor geen risico ontstaat op een afwijking van materieel belang.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de waaronder de concerncontroller, de gemeentesecretaris en de portefeuillehouder financiën. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn weergegeven op de volgende pagina's.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
MO: Beinvloeden schattingen De directie/het college heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op het directie om het resultaat te beïnvloeden.	Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het college specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. *Indicatie uitkomst werkzaamheden* Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
Corruptierisico Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en toezichthouders	We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest. *Indicatie uitkomst werkzaamheden* We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.
Prestatieonderbouwingen Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen. *Indicatie uitkomst werkzaamheden* Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.
Ongeautoriseerde betalingen Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.	Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren. Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd. *Indicatie uitkomst werkzaamheden* Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven is de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden om het inzicht, dat het college van burgemeester en wethouders geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de provincie over de financiële positie inzake de begroting 2025 en 2026 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het college van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van risico's na de periode van de door het college van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat het door het college gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2025 d.d. 4 maart 2026. Wij zijn verplicht een tabel op te nemen in dit accountantsverslag met fouten en onzekerheden met betrekking tot de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.

Deze tabellen diende u samen met de overige voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2026 bij het CBS aan te leveren, inclusief de hieronder vermelde oordelen in onze controleverklaring:

Strekking controleverklaring	
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Er is voor 15 juli 2026 een voorlopige SiSa-bijlage aan het Rijk gestuurd, met daarbij een brief van ons voor akkoord.

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek in 2023 en 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
F20	Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak winkelgebieden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J17	Realisatiestimulans	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Samen bouwen aan duurzaam succes

Als ondernemer, manager of bestuurder dealt u dagelijks met veranderingen. Dan is het prettig om voor cijfers, financiële processen en fiscale vraagstukken zekerheid in te bouwen. Wij zijn graag die specialist dichtbij, die altijd een extra stap voor u zet en die naast de data altijd de mens ziet.

▼ Zullen we samen bouwen aan uw duurzame succes?

stolwijk kennisnetwerk